

مجموعه کریم خان، هم فال و هم تماشا

یکی از مکان‌هایی که حتما باید ببینید، ارگ کریم خان، حمام و کیل، مسجد و کیل و البته بازار و کیل است. پس از تماشای ارگ و حمام و مسجد، نوبت آن است که به بازار و کیل سرزنید. بازاری سنتی و تودرتو که از شیر مرغ تا جان آدمیزاد در آن پیدا خواهید کرد. اگر وارد بازار شدید، حتما به سرای مشیر و سرای فیل، بازارچه‌هایی جمع و جور و باصفا در وسط آن هم سرزنید. در آن‌جا می‌توانید ادویه و سبزی خشک هم بخرید. اگر خسته شدید، می‌توانید با یک فالوده بستنی اصل و یک لیوان شربت تگری در اطراف ارگ یا داخل بازار، شنگی و خستگی خود را از بین ببرید.

از فروشگاه‌های دیدنی تا گل‌فروشی‌های چشم‌نواز

دو محله دیدنی دیگر شیراز، معالی‌آباد و قصر دشت است. اولی‌پراست از پاساژ و فروشگاه‌های دیدنی و دومی سرشار است از گلخانه و گل‌فروشی‌های چشم‌نواز. قدم‌زدن یا دست‌کم‌رشدن با ماشین از این دو خیابان را فراموش نکنید. علاوه بر این از پارک گل‌ها که گنجینه‌ای دیدنی از گیاهان زیباست، پارک‌های کوهستانی سایه و دراک‌که هم فال هستند و هم تماشا و هم تفریحاتی مانند زیپ‌لاین، پل معلق و البته غذاخوری هم دارند، غافل نشوید. بولوار چمران یکی دیگر از دیدنی‌های شیراز است که در یک طرفش باغ و پیاده‌راه است و در طرف دیگرش رودخانه خشک قرار دارد. جالب این‌که این رودخانه فصلی بوده و گاهی کامل خشک می‌شود و در بهار ممکن است سرریز شود! از دیدنی‌های دیگر رودخانه خشک در بخش حاشیه بولوار چمران، محل تجمع مرغ‌های دریایی است که برای گرفتن غذا از دست مردم محنه‌های جالبی راه وجود می‌آورند.

لهجه شیرازی، به نرمی و شیرینی مسقطی

هم‌این‌که بیشتر کلمه‌هایی که در فارسی رسمی به مصوت بلند (a=) ختم می‌شوند در لهجه شیرازی به مصوت کوتاه (o=) ختم می‌شوند مانند بالو (بالا)، حالو (حالا)، کاکو (کاکا) و... برای شنیدن لهجه شیرازی می‌توانید ویدئوهای پهلوان هادی چوپان را ببینید! اما بحث شیرین سوغاتی... به جز صنایع دستی که الان همه‌جا موجود است و عرقیات و آلبیمو و آبغوره، می‌توانید از شیراز کلوچه مسقطی بیاورید، نوعی نان برنجی که به آن کلوچه می‌گویند و مسقطی لقمه‌ای را مثل ساندویچ وسط آن می‌گذارند و ترکیب بسیار لذیذی می‌شود. همچنین یوخه که یک شیرینی خشک لایه لایه و خوشمزه است. حلواي شیرازی و حلوا دره را هم فراموش نکنید.

از فلکه گاز تا مرغان دریایی رودخانه خشک

به جز موارد تاریخی که بیشتر مردم آن را می‌شناسند، شیراز امروز جاهای دیدنی بسیاری هم دارد که مدرن هستند و گشت‌گذار در آن‌ها خالی از لطف نیست. اول از فلکه گاز شروع می‌کنیم. همان‌که به اشتباه هر کسی می‌خواهد با لهجه شیرازی شوخی کند، می‌گوید «فلکه گازو» که صددرد صد غلط است و در بخش لهجه توضیح داده‌ایم. این میدان به شعله‌گاز و وسطش معروف بوده که شبانه‌روز روشن بوده، ولی چندسالی است بنابه دلایلی از جمله جلوگیری از اسراف گاز خاموش شده است. ولی حاشیه میدان پراست از بازار و مخصوصا خوراکی فروشی‌هایی که آب به دهان می‌آورند و روز و شب جذابی دارند. یک سمت میدان هم پارک آزادی است که چرخیدن در آن هم کیف می‌دهد. کلا شیراز شهر کافه‌ها و غذاخوری‌هاست. حتما فالوده با آلبیمو شیرازی، با میوه‌های بزرگ، شربت با عرقیات تازه، همبرباسس مخصوص (همان همبرگر خودمان)، کلم‌پلو با سالاد شیرازی (که فقط گوجه و خیار و پیاز دارد که مثل کله‌مور چیده و با آبغوره خورده می‌شود و لاغری! را از دست ندهید.

چمران که مخصوصا شب‌های زیبایی دارد. شیراز با درخت سرو شناخته می‌شود، در کنار آن نخل و درخت نارون هم یکی دیگر از زیبایی‌های این شهر است که می‌توان در کوچه و خیابان دید و از سایه‌هایشان لذت برد. شاید همین فضای سبز شهر باعث شده تا مردمش همیشه بین گل و گیاه باشند و روی روحیه‌شان تاثیر گذاشته که این قدر خوشحال و خوش‌خیال و خوش‌گذران هستند؟

عبادت و سیاحت در مسجد‌ها

حتما عکس‌هایی از این مسجد زیبا را دیده‌اید، همان‌که با ستون‌های زیبا و پنجره‌های رنگی شبستان دیدنی‌اش شناخته می‌شود. این مسجد در نزدیکی حرم شاهچراغ قرار دارد و لازم است که حتما یک بار به آن سرزد. شیراز پراست از مسجد‌های دیدنی مانند مسجد وکیل، مسجد جامع عتیق، مسجد نو (شهدا)، مسجد نصیرالملک، مسجد مشیرالملک و... که هر کدام با معماری خاصش، چشم‌ها را به خود خیره می‌کند.

دروازه قرآن، زیباترین ورودی شهر

دروازه قدیمی شهر شیراز از سمت شمال که دو نسخه قرآن دستنویس به خط ثلث عالی منسوب به ابراهیم سلطان نوه شاهرخ تیموری در آن قرار داشته تا مسافران از زیر قرآن عبور کنند. این دو قرآن نفیس اکنون در موزه پارس نگهداری می‌شوند. گردش در محوطه دروازه قرآن هم می‌تواند یک عصر تابش شما را با دیدنی‌هایش پر کند؛ یکی از زیباترین ورودی‌های شهرهای ایران و البته یکی از پرتراфик‌ترین آن‌ها! چند سالی است تراфик شیراز در حال افزایش است، هر چند با احداث بزرگراه‌ها، پل‌ها، تونل‌ها و مسیرهای کمربندی، این مسئله روان شده ولی باز هم خود را برای گیر کردن در سیل ماشین‌ها آماده کنید! راستی نگران جای خواب نباشید، شیراز پراست از هتل و مهمانسرا و بوتیک هتل و... به شرطی که ظرفیت‌شان پر نشده باشد!

خوشا شیراز و وضع بی‌مثالش

به مناسبت ۱۵ اردیبهشت «روز شیراز» درباره این شهر تاریخی نوشتیم

و از یک زاویه نزدیک تر به جذابیت‌های این شهر افسونگر پرداختیم

علیرضا کاردار | روزنامه نگار

تأمام شیراز می‌آید، همه این شعر حافظ «خوشا شیراز

و وضع بی‌مثالش» را می‌خوانند. بعد هم از بوی بهار نارنج‌هایش می‌گویند، با «فلکه گاز» شوخی می‌کنند و البته باریزی سالاد شیرازی و خوش‌خیال و خوش‌گذران بودن مردمانش. حق هم همین است. شیراز شهری

پرونده

بهار شیراز را از دست ندهید!

آشنایی با جاذبه‌های گردشگری و جاهای دیدنی قدیمی و جدید شیراز که هوش از سر می‌برد

کلان‌شهر شیراز در منطقه کوه‌های زاگرس واقع شده است. این شهر با آب و هوای معتدلش که میانگین دمای هوای سالانه آن حدود ۱۸ درجه است، یکی از مقاصد عمده گردشگری کشور مان در تمام طول سال است. به آب و هوای دلپذیرش که در همه سال تقریبا پایدار است و هوش از سر می‌برد، باید جاذبه‌های گردشگری را هم اضافه کرد. از وجود سومین حرم اهل بیت یعنی شاهچراغ (ع) گرفته تا آرامگاه سعدی و حافظ و باغ‌های دیدنی و در کل حدود ۱۵۰ جاذبه تاریخی فرهنگی و طبیعی در شیراز و حومه. به اضافه قرار گرفتن در نزدیکی تخت جمشید، پاسارگاد، نقش‌رستم و دیگر آثار باستانی، همه این موارد باعث شده تا شیراز پس از مشهد، پذیرای بیشترین گردشگر اماکن تاریخی و دیدنی در سال باشد (گزارش روزنامه فرهیختگان در ۱۵ فروردین ۱۴۰۳). اگر قصد سفر به این شهر را دارید می‌توانید علاوه بر مسیرهای زمینی و هوایی، از مسیر ریلی آن که ایستگاهش در شهر جدید صدر اقرار داشته و تا مرکز شهر شیراز حدودا یک ساعت فاصله دارد، هم استفاده کنید. روز میانی بهار یعنی ۱۵ اردیبهشت به نام روز شیراز نام‌گذاری شده است. روزی که شیراز تقریبا بهترین هوای سالش را دارد. با هم دیدنی‌های قدیمی و جدید شیراز را مرور کنیم.

قنات سیراب می‌شوند. حوض سکه واقع در صحن آرامگاه که مردم برای برآورده شدن آرزوی خود در آن پول می‌اندازند و حوض ماهی که در زیرزمین قرار دارد. بازدید از این آرامگاه در روز توصیه می‌شود. شانس بیاورید و حوض‌ها پر آب باشند و نم بارانی هم بزند و انعکاس بنارادر حوض‌ها ببینید و لذت ببرید. و اما حافظیه، همان محوطه دلفریب و رویایی که چند سالی است خیابان مقابلش را سنگفرش کرده تا خودرویی عبور نکند و البته بر جذابیتش افزوده شده است. محوطه حافظیه کوچک‌تر است ولی با همان باغچه‌ها و سروها و حوض‌های دیدنی، جان می‌دهد برای عکس گرفتن و البته نشستن لب سکو یا پله و دیدن عاشقان حافظ که به مزارش سر می‌زنند و حافظ می‌خوانند. از فال گرفتن در حافظیه غافل نشوید. شب‌های حافظیه دیدنی‌تر است، مخصوصا اگر بازارچه‌های مقابلش برپا باشند که می‌توانید در آن مسیر پیاده‌روی کنید و لذت‌دوبرابر ببرید.

گشت و گذار در باغ‌های شیراز

شیراز شهر باغ‌هاست و معروف‌ترین آن‌ها، باغ‌ارم، باغی با عمارت زیبایی در وسط و حوض‌ها و آبنماهای جذابش. به اضافه درختان و گیاهانی که معمولا در نوروز هنوز به طور کامل سبز نشده و اردیبهشت ماه فصل دیدنی آن است. قبل یا بعد از سرزدن به باغ‌ارم، واجب است که در خیابان مقابلش که آن هم سنگفرش شده تا خودروها آهسته حرکت کنند، قدم بزنید و در این فصل از بوی بهار نارنج مدهوش شوید. هر چند این روزها باران خوبی که باریده، همه‌جای شیراز بوی بهار می‌دهد. باغ‌های دیگری هم در شیراز هستند که باید به تماشا نشست. باغ دلگشا، عفیف‌آباد، نارنجستان قوام، جهان‌نما، باغ تخت، باغ نو، ایلخانی، باغ نظر، جنت و... که در بعضی از آن‌ها مانند عفیف‌آباد و نارنجستان موزه‌هایی دیدنی برپا هستند. این روزها برخی باغ‌های شخصی هم خریداری شده و تبدیل به پیاده‌راه‌های باصفایی شده‌اند که برای گشت و گذار عالی هستند. مثلا پیاده‌راه استاد شجریان در منطقه

سومین حرم اهل بیت و مدفن احمد بن موسی کاظم (ع)، مشهور به شاهچراغ، (به قولی) برادر بزرگ‌تر امام رضا (ع) و یکی از فقهای شیعه و از او یان حدیث است. حال و هوای حرم شاهچراغ توصیف‌نشدنی است. صحن دل‌باز آن با حوض و باغچه‌هایش، پرده‌های سفید ایوان حرم، به اضافه محوطه دلچسب ضریح، باعث می‌شود تا خاطره یک زیارت دلنشین برای همیشه همراه مسافر بماند. اگر چند سال پیش به حرم شاهچراغ مشرف شده و بخواهید دوباره به زیارت آن مکان بروید، باید منتظر باشید که با نمای جدیدی رویه‌رو شوید. بهسازی حرم و اطرافش باعث شده تا شکل و شمایل تازه‌ای را ببینیم. بازدید از موزه‌هاش را هم از دست ندهید و البته التماس دعا.

سعدیه و حافظیه، میقات عاشقان

آرامگاه سعدی که به سعدیه شناخته می‌شود محوطه بزرگی در کنار باغ دلگشا است که سروها و نخل‌های بلندی آن را احاطه کرده‌اند. یکی از جاذبه‌های این بنا، حوض‌های آن است که از